

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Cum ex ea contractione schisma immineret inter Ecclesias, Imperatores Concilium convocarunt apud Sardicam. Res tamen in divortium abiit, eo prætextu, quòd Episcopi occidentalis publicè ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

I. X. Perturbatus est ordo canonum Sardicenfium. X. Canon tertius Episcopo Romano tribuit jus discernendi revisionem, aut eam denegandi. Quartus verò prohibet ne quis ordinetur in loco dejecti, donec apud apostolicam sedem determinatum fuerit an revisio concedenda sit. Sed non precipit superfedendum esse interim depositione.

XI. Septimus edicit ut si revisio concedenda sit, Episcopus Romanus det iudices ex vicina provincia, qui causam retrahent cum primis iudicibus. Tum posse illum mittere Legatum qui synodo praesideat.

*XII. Interpretes Graci non ceperunt sensum horum canonum. Contendunt enim licere Episcopo damnato rursus appellare à iudicio Episcoporum quos Pontifex Romanus delegaverit, quod falsum est. Re-
thum hoc loco vidit Hincmarus.*

XIII. Leges civiles prohibent ne iudex appellationis causam remittat in provincias, quod fraudi fuit Balsamoni; cum non intelligeret in Concilio Sardicensi non agi de appellatione, sed tantum de revocatione. Explicantur ambages Balsamoni.

XIV. Explicatio canonum Sardicenfium proposita ab auctore, petita est ex Hincmaro in epistola ad Ioannem octavum nomine Caroli Calvi scripta.

XV. Canon Sardicensis non vetat quin damnatus possit etiam implorare auxilium Principis.

XVI. Indicatur discrimen auctoritatis imperatoria & eius quae tribuita est Episcopo Romano in Concilio Sardicensi.

XVII. Referuntur ipsa verba canonum Sardicenfium.

I. CANONE itaque Nicæno firmata est, uti diximus, suprema synodorum provincialium auctoritas in ferendis iudiciis: quæ temperata fuit rescriptis Principum, qui revisiones causarum fieri precipiebant. Hinc novæ regulæ data occasio, quam Sardicense Concilium condidit anno trecentesimo quadragesimo septimo, qua transfusa est in Episcopum Romanum potestas illa quæ Imperatoribus competeat concedendi revisiones huiuscemodi; eo tamen adhibito temperamento quod infra adnotabitur in explicatione canonum huius Concilij, postquam eius celebrandi causas exposuero.

II. Ei occasionem ministravit causa sancti Athanasij Episcopi Alexandrini. Quippe eum Episcopi orientales, qui factionis erant Eusebij Nicomedienfis Episcopi, vel quos artificis ille suis incautos decipiebat, in synodis Tyria & Antiochena damnaverant. Contrà, Iulius Episcopus Romanus in synodo Romana, quæ ex Episcopis Italiæ constabat, Athanasium recepit in communionem suam, in superhabita intercessione orientalium, qui Romam miserunt decretum damnationis adversus Athanasium decreta. Hæc ergo, ut dixi, occasio fuit celebrandi Concilij.

III. Nam Imperatores Constantius & Constans, cupientes extinguere schisma ea

occasione emergens, literis suis Concilium convocarunt apud Sardicam; quæ Illyrici civitas erat, in Imperio occidentali sita, & in confinio Thraciæ, quæ ad Imperium Orientis pertinebat. Convocatum illud fuit ex magnis provinciis utriusque Imperij: sed numerus Episcoporum coercitus est ad octoginta ex unoquoque Imperio. Cum orientales Sardicam convenissent, occidentales se conjungere noluerunt, neque cum eis corpus Concilij constituere, probabiliter in speciem argumento. Declararunt enim ferre se non posse ut Athanasium & Marcel- lum Ancyranum communionem suam publicè honestarent occidentales, quod de retrahenda eorum excommunicatione ageretur, deque eorum depositione à superioribus synodis decreta; cujus iudicij executio retardari non poterat eo prætextu quod Concilium Romanum eisdem Episcopos in suam communionem suscepisset, cum ea ipsi auctoritas non compereret. Nos enim omnino illis communicare nolimus, nisi eos quos damnavimus projecissent, & dignum honorem Concilio Orientis tribuerent, inquit illi in sua epistola synodica. Quoniam verò occidentales eis morem in hac parte gerere recusabant, arrepta est protinus ab orientalibus occasio divortij, quod probè intelligerent fieri non posse quin calumniæ Athanasio impactæ detegerentur; idèoque noctu auferunt in Thraciæ urbem Philippopolim. Illic actiones Concilij sui continuarunt, sub nomine Concilij Sardicensis, adversus occidentales, quemadmodum isti Sardicæ, quod synodus convocata fuerat, eam continuarunt adversus auctores factionis orientalium.

IV. Constabat synodus illa Sardicensis ex octuaginta Episcopis Occidentis, ac præterea ex aliquot Eusebianis, qui agnoscetes dolos & malam fidem sociorum suorum, secessione ab eis facta, legitimo conventui adhererunt. Hæc ergo synodus, quæ Sardicæ constitit, Athanasium & Marcel- lum sedibus suis restitui iussit. Restitutionem autem illam scriptis quaquaversum synodiciis epistolis significavit Imperatoribus, Iulio Episcopo Romano, Ecclesiæ Alexandrinæ, & universis Episcopis Ecclesiæ catholi- cæ. Constantius, à fratre suo Constante & à Legatis veri Concilij Sardicensis rogatus, rescripto iussit ut Athanasius aliique Episcopi qui dejecti fuerant, sedibus suis restituerentur. Ac licet Constans factione Magnentij tyranni tum occisus fuisset, Constantius, tamen inimicis Athanasij aperte faveret, Episcopos tamen sedibus suis reddi procuravit. Interim dum hæc agebantur,